

Nordic Ren-Gas Oy
Linnoitustie 6
02600 ESPOO

Puhtaiden P2X kaasupolttoaineiden ja CO₂-vapaan kaukolämmön yhteistuotantolaitos, Lahti

Perusteltu päätelmä

Perusteltu päätelmä on yhteysviranomaisen hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista tekemä perusteltu johtopäätös, joka on tehty arviointiselostuksen, siitä annettujen mielipiteiden ja lausuntojen sekä yhteysviranomaisen oman tarkastelun pohjalta ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain nojalla (jäljempänä YVA-laki).

1 HANKETIEDOT JA YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELY

Hankkeesta vastaava ja yhteysviranomainen

Hankkeesta vastaava on Nordic Ren-Gas Oy. Arviointiselostuksen on laatinut Afry Finland Oy.

Hankkeen yhteysviranomaisena on toiminut Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Hankkeesta vastaavan kuvaus hankkeesta ja sen vaihtoehtoista

Nordic Ren-Gas Oy suunnittelee uusiutuvaa synteettistä metaania, vetyä ja hukkalämmöstä tuotettua kaukolämpöä tuottavan tuotantolaitoksen rakentamista Lahteen. Laitos toimii osana puhtaiden P2X-kaasupolttoaineiden tuotanto- ja jakeluketjua raskaalle liikenteelle.

Laitoksen suunniteltu sijaintipaikka on Lahden Kymijärven voimalaitoksen välittömässä läheisyydessä Möysän kaupunginosassa osoitteessa Koksikatu 8 (ns. Urasan tontti). Alustavan aikataulun mukaan ensimmäisen vaiheen laitoksen rakentaminen ajoittuisi vuosille 2024–2026.

Power-to-Gas-tuotantolaitoksen tuotantoprosessi muodostuu viidestä vaiheesta:

1. Vedyn tuotanto
2. Hiilidioksidin talteenotto ja tuotanto
3. Metaanin tuotanto

4. Metaanin syöttö kaasun siirtoverkoston

5. Prosessin apujäähdytys ja kaukolämmön tuotanto

Vetyä tuotetaan noin 12 000 tonnia vuodessa pilkkomalla vettä vesielektrolyysiprosessissa. Laitoksella hyödynnetään Kymijärven voimalaitoksen savukaasuissa olevaa hiilidioksidia, jota otetaan talteen vuodessa 70 000 tonnia. Laitos tuottaa metaanikaasua vuositasolla noin 330 GWh ja lämpöä kaukolämpöverkkoon noin 360 GWh. Sivutuotteena laitoksella muodostuu happea noin 95 000 tonnia vuodessa. Vedyn varastointikapasiteetti on noin 10 tonnia ja hiilidioksidin noin 15 000 tonnia. Prosessissa käytetään vuosittain sähköä noin 900 GWh, höyryä noin 50 GWh, vettä noin 150 000 m³, ja jätevettä syntyy noin 90 000 m³ vuodessa.

Laitoksen kokoa on pienennetty noin kahteen kolmasosaan arviointiohjelmavaiheessa esitetystä. Lisäksi metaania ei enää suunnitella varastoitavan laitosalueella, eikä sitä nesteytetä tai kuljeteta säiliöautoilla jakeluasemille. Tämänhetkisten suunnitelmien mukaan kaikki laitoksella tuotettu metaani syötetään Gasgrid Finland Oy:n maakaasuverkkoon. Lisäksi jäähdytys hoidetaan ilmajäähdytyksen avulla, jolloin jäähdytysvesivaikutuksia ei kohdistu Joutjokeen tai Vesijärveen.

Hankkeesta vastaa Nordic Ren-Gas Oy, joka on uusiutuvan energian yhtiö. Nordic Ren-Gas Oy kehittää Power-to-X (P2X) kaasupolttoaineiden tuotantoportfoliota raskaan maantielikenteen hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi sekä CO₂-vapaan kaukolämmön tuottamiseksi.

Hankkeen vaihtoehdot

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä tarkastellaan seuraavia hankkeen vaihtoehtoja:

- Vaihtoehto 0 (VE 0): hanketta ei toteuteta
- Vaihtoehto 1 (VE 1): puhtaiden P2X kaasupolttoaineiden ja CO₂-vapaan kaukolämmön yhteistuotantolaitoksen rakentaminen Lahteen Urasan tontille.

2 YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELY

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA-menettely) tavoitteena on edistää hankkeen kannalta merkittävien ympäristövaikutusten tunnistamista, arviointia ja huomioonottamista suunnittelussa ja päätöksenteossa sekä samalla lisätä kansalaisten tiedonsaantia ja osallistumismahdollisuuksia. YVA-menettelyssä ei tehdä hanketta koskevia päätöksiä, vaan tavoitteena on tuottaa monipuolista tietoa päätöksenteon perustaksi.

19.10.2023

YVA-menettely on kaksivaiheinen. Ensimmäisessä vaiheessa hankevastaava laatii ympäristövaikutusten arviointiohjelman, jonka tarkoituksena on mm. esittää tiedot laadituista ja suunnitelluista selvityksistä, arvioinnissa käytettävistä menetelmistä sekä hankkeen aikataulusta. Yhteysviranomaisen antaa ohjelmasta lausunnon, jossa huomioidaan ohjelman kuulemisvaiheessa annetut lausunnot ja mielipiteet. Arviointiohjelman ja yhteysviranomaisen lausunnon perusteella hankkeesta vastaava laatii ympäristövaikutusten arviointiselostuksen, jossa esitetään tiedot hankkeesta ja sen vaihtoehtoista sekä yhtenäinen arvio vaihtoehtojen ympäristövaikutuksista. Yhteysviranomaisen antaa arviointiselostuksesta perustellun päätelmän. Arviointiselostus ja perusteltu päätelmä tulee liittää mahdollisiin lupahakemusasiakirjoihin.

Nordic Ren-Gas Oy:n tuotantolaitoshankkeen arviointimenettelyn tarve määräytyy YVA-lain liitteen 1 kohdan 6 c perusteella: kemianteollisuuden integroidut tuotantolaitokset, joissa valmistetaan teollisessa mittakaavassa aineita kemiallisilla muuntoprosesseilla ja joissa tuotetaan orgaanisia tai epäorgaanisia kemikaaleja.

Asian vireilletulo

Hankkeesta vastaava Nordic Ren-Gas Oy on saattanut hankkeen YVA-menettelyn vireille toimittamalla ympäristövaikutusten arviointiohjelman yhteysviranomaiselle 24.11.2022. Arviointiohjelma oli nähtävillä 30.11.2022-5.1.2023 ja yhteysviranomaisen antoi siitä lausuntonsa 6.2.2023.

Hankkeesta vastaava toimitti 28.6.2023 yhteysviranomaiselle ympäristövaikutusten arviointiselostuksen sen käsittelyä ja perustellun päätelmän antamista varten.

Ympäristövaikutusten arvioinnin ja muiden menettelyiden yhteensovittaminen

YVA-menettelyn kanssa samaan aikaan on vireillä asemakaavamuutos, joka koskee Koksikatu 8:n tontin lisäksi Kahvakatu 3:n tonttia. Kaavatyön päätarkoituksena on tarkistaa nykyistä asemakaavaa merkintöineen siten, että mahdollistetaan hankkeen toteutusmahdollisuudet kaava-alueelle. Lisätietoa asemakaavamuutoksesta löytyy Lahden kaupungin verkkosivuilta: <https://www.lahti.fi/asuminen-ja-ymparisto/kaupunkiympariston-suunnittelu/asemakaavoitus/kaavatyokohteet/moysa-koksikatu-8/>.

3 ARVIOINTISELOSTUKSESTA TIEDOTTAMINEN JA KUULEMINEN

Yhteysviranomaisen tiedotti arviointiselostuksesta ja sen nähtävillä olosta sekä mielipiteiden ja lausuntojen esittämisen mahdollisuudesta julkisella kuulutuksella 10.7.–25.8.2023. Kuulutus julkaistiin ELY-keskuksen verkkosivuilla www.ely-keskus.fi/kuulutukset/hame. Arviointiselostus liitteineen julkaistiin ympäristöhallinnon verkkosivuilla www.ymparisto.fi/NordicRenGasLahtiYVA. Ilmoitus kuulutuksesta on lähetetty Lahden kaupungille julkaistavaksi kaupungin verkkosivuilla. Lisäksi arviointiselostuksesta ja sen nähtävillä olosta sekä mahdollisuudesta mielipiteiden ja lausuntojen esittämiseen on tiedotettu Uusi Lahti -lehdessä 12.7.2023 julkaistuilla lehti-ilmoituksilla.

Arviointiselostukseen on voinut tutustua kuulemisaikana painetussa muodossa Lahden pääkirjastossa (Kirkkokatu 31, 15140 Lahti) ja Lahti-pisteessä (Kauppakeskus Trio, Aleksanterinkatu 18, 15140 Lahti) toimipaikkojen aukioloaikojen puitteissa.

Arviointiselostuksesta järjestettiin yleisötilaisuus 16.8.2023 klo 17–19 Lahden Palvelutorilla (Kauppakeskus Trio, Aleksanterinkatu 18, 15140 Lahti). Yleisötilaisuuteen oli mahdollista osallistua myös verkossa etäyhteydellä. Tilaisuudessa esiteltiin myös hankkeen rakentamisen mahdollistavan asemakaavamuutoksen kaavaluonnosta.

Yhteysviranomaisen, Lahden kaupungin ja hankkeesta vastaavan edustajien lisäksi yleisötilaisuudessa oli 21 henkilöä, osa läsnä ja osa mukana etäyhteyden kautta. Yleisötilaisuudessa esiin nousseita asioita olivat mm. liikenneyhteydet hankealueelle rakentamisen ja toiminnan aikana sekä liikenteen vaikutukset ympäristöön, laitoksen hule- ja jätevesien johtaminen, laitoksen rakentamisen ja toiminnan melu- ja värinävaikutukset ja niiden lieventäminen/estäminen sekä laitoksen maisemavaikutukset.

4 ARVIOINTISELOSTUKSESTA ANNETUT LAUSUNNOT JA MIELIPITEET

Yhteysviranomaisen pyysi lausunnot arviointiselostuksesta hankkeen vaikutusalueen kunnilta ja muilta viranomaisilta, joita asia todennäköisesti koskee. Arviointiselostuksesta toimitettiin yhteysviranomaiselle yhdeksän lausuntoa ja yksi mielipide.

Seuraavassa on esitetty yhteysviranomaisen näkemys kuulemispalautteen keskeisestä sisällöstä. Lausunnot ja mielipide löytyvät kokonaisuudessaan osoitteesta www.ymparisto.fi/NordicRenGasLahtiYVA. Verkkosivuilla julkaistusta mielipiteestä on poistettu henkilötiedoiksi katsotut tiedot.

Yhteenveto lausunnoista

Päijät-Hämeen liitto toteaa lausunnossaan, että suunniteltu laitos sijoittuu alueelle, joka on jo voimakkaasti muokattua ja jonka läheisyydessä sijaitsevien rakennusten mittakaava on suurta. YVA-ohjelmavaiheen jälkeen laitoksen kokoa on pienennetty ja esimerkiksi raskaan liikenteen kuljetusmäärät ovat YVA-ohjelmavaiheessa esitettyä pienemmät. YVA-selostuksessa kuitenkin korostetaan, että läheisen asutuksen vuoksi rakentamisen aikaiset liikennejärjestelyt on suunniteltava huolellisesti ruuhkien ja onnettomuuksien välttämiseksi. Hankealueella on voimassa Lahden yleiskaava 2030, eikä maakuntakaava ole voimassa lainvoimaisen yleiskaavan alueella. Päijät-Hämeen liitto kuitenkin toteaa, että YVA-selostuksessa esitetyn arvion perusteella hankkeen ympäristövaikutukset eivät ole sellaisia, että ne olisivat ristiriidassa maakuntakaavassa työpaikka-alueeksi osoitetun alueen suunnittelumääräysten kanssa. Hanke on voimassa olevan maakuntakaavan mukainen ja hankkeen toteutuminen edistäisi sekä maakunnallisia ilmastotavoitteita että kestävä liikunnan tavoitteita.

Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo toteaa lausunnossaan arkeologista kulttuuriperintöä koskien, että muinaismuistolain (295/1963) suojaamat muinaisjäännökset on lisätty ympäristövaikutusten arviointiselostuksen sivun 72 kartalle kuten museo edellytti YVA-ohjelmaa koskevassa lausunnossaan. Museolla ei ole muuta huomautettavaa arkeologisen kulttuuriperinnön eikä rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman osalta.

Väylävirasto kehottaa lausunnossaan kiinnittämään huomiota vaarallisten aineiden kuljetusten suunnitteluun. Väylävirasto pitää tärkeänä, että huolehditaan kuljetusten turvallisuudesta ja varmistetaan, että kuljetukset ohjautuvat turvallisuuden kannalta parhaiten soveltuville reiteille.

Uudenmaan ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuuri -vastuualue toteaa, että hankealue sijoittuu merkittävien tieyhteyksien, VT 24:n ja VT 4:n läheisyyteen. Arviointiselostuksessa on huomioitu liikenteen vaikutukset lähialueelle sekä rakentamisen aikana että toiminnan aikana hyvin. Vaikutusten arvioinnissa on huomioitu eri kuljetusmuodot mm. vaarallisten kemikaalien kuljetukset ja niiden mahdolliset riskit. Kuten selostuksessa todetaan, suurimmat liikenteelliset muutokset ovat rakentamisen aikana. Erityisesti alueen kevyen liikenteen turvallisuus tulee huomioida kuljetusten lisääntyessä.

Liikennevastuualue edellyttää, että jos mahdollisia muutoksia nykyisiin liikennearvioihin tulee, on niistä informoitava tienpitäjää. Tienpitöviranomaisen ei vastaa hankkeen mahdollisista meluntorjuntatoimenpiteiden kustannuksista.

Liikennevastuualue katsoo, että hankkeessa on huomioitu kaavoituksen ja maankäytön suunnitelmat alueella hyvin ja kaavoitusta on tehty rinnakkain YVA-prosessin aikana.

Yleistä kalatalousetua valvovana viranomaisena **Pohjois-Savon ELY-keskuksen kalatalousyksikkö** toteaa, että hanke on muuttunut kalatalouden vaikutusten osalta merkittävästi. Vesijäähdytteisen prosessin muuttaminen ilmajäähdytteiseksi saa aikaan sen, ettei hankkeella ole kalatalousviranomaisen näkemyksen mukaan sellaisia kalataloudellisia vaikutuksia, jotka tarvitsisivat lisäselvityksiä tai aiheuttaisivat sellaista kalataloudellista haittaa, joka olisi kompensoitava.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes toteaa, että seurausanalyysiraportissa ei ole tuotu esiin kaikkia muuttujia esim. vuotoaukon kokoa eikä myöskään vuodon kestoa ja seurauksia rajoittavien keinojen (turva-automaatio, paineenkevennys) luotettavuutta ole tarkasteltu. Näillä on vaikutusta vuodon suuruuteen ja edelleen syntyvien onnettomuusvaikutusten laajuuteen. Tukes tulee tarkastelemaan omassa kemikaalien käsittelyä ja varastointia koskevassa lupakäsittelyssään tarkemmin tehtyjä mallinnuksia, jolloin laitekoot, sijoituspaikat ja muut tekniset suureet ovat paremmin tiedossa. Tukes katsoo kuitenkin, että nyt laadittu seurausanalyysi antaa riittävän luotettavan kuvan laitoksen onnettomuusvaarojen laajuudesta. Tukes haluaa vielä tuoda tiedoksi, että räjähdysonnettomuuksien ehkäisy saattaa edellyttää avoimia tiloja, joka voi olla ristiriidassa melun torjunnan kanssa (esim. kompressoritilat). Näissä tilanteissa Tukes katsoo, että onnettomuuksien ehkäisy on tärkeämpi tavoite kuin melun vähentäminen.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston peruspalvelut, oikeusturva ja luvat -vastuualueen ympäristöterveydenhuoltoyksikkö pitää tarpeellisena, että rakentamisen aikaista melu- ja värinähaittaa torjuntaan tehokkaasti käytettävissä olevin keinoin. Ympäristöterveydenhuoltoyksikkö katsoo, että ennen rakentamisen aikaisten pölyävien töiden aloittamista laaditaan pölyntorjuntasuunnitelma ja töiden aikana seurataan pölyämistä ja tarvittaessa ryhdytään torjuntatoimenpiteisiin haittojen ehkäisemiseksi. Lähiasukkaille ja häiriintyville kohteille on tarpeellista tiedottaa rakennustöiden aikataulusta, kestosta ja mahdollisista vaikutuksista sekä ilmoittaa yhteyshenkilö kehen voivat olla tarvittaessa yhteydessä. Näin toimien voidaan vähentää lähialueen ihmisten huolia rakentamisen vaikutuksiin liittyen sekä saada nopeasti tietoa mahdollisista haitoista.

Ympäristöterveydenhuoltoyksikön näkemyksen mukaan, laitoksen aiheuttamia meluhaittoja voidaan parhaiten torjua laitoksen suunnitteluvaiheessa. Arviointiselostusvaiheessa laitoksen tekninen suunnittelu on vielä osittain kesken, minkä vuoksi ympäristöterveydenhuoltoyksikkö pitää tarpeellisena, että melumallinnus uusitaan lupavaiheen aikana, jotta voidaan varmistua riittävästä

meluntorjuntatoimenpiteistä. Rakentamisen jälkeen tulee ympäristömelumittauksin säännöllisesti seurata melutasoja lähimmissä häiriintyvissä kohteissa ja tarvittaessa tulee ryhtyä toimenpiteisiin melunhaittojen vähentämiseksi.

Päijät-Hämeen ympäristöterveys toteaa, että rakentamisen ja toiminnan aikaisia vaikutuksia ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen on arvioitu kattavasti terveydensuojelun näkökulmasta ja että vaikutukset ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen on arvioitu riittävällä tarkkuudella. Päijät-Hämeen ympäristöterveys katsoo, että arviointeihin perustuen hankevaihtoehdon VE1 toteuttamiselle arviointiselostuksessa kuvatulla tavalla ei ole terveydensuojelun kannalta estettä.

Lahden kaupungin rakennus- ja ympäristövalvonnan ympäristöterveys ja ympäristöpalvelut ilmoittivat, ettei arviointiselostukseen ole lausuttavaa.

Yhteenveto mielipiteestä

Arviointiselostusta koskevassa mielipiteessä toivottiin, että tuotantolaitoksen ympäristöluvan myöntämisen yhteydessä kiinnitettäisiin huomiota tuotantolaitoksen ympärivuorokautiseen käyntimeluun, sen kovuuteen ja häiritsevyyteen lähitalojen asukkaille, kun suunnitellusta vesijähdytyksestä on siirrytty ilmajähdytykseen, ja esitettiin kysymys, voiko ääntä suunnata metsään tai junaradalle päin. Mielipiteessä nostettiin esille myös rakentamisen aikaisten haittojen estäminen lähitaloille paalutustöiden ajoituksen ja voimakkuuden suhteen. Lisäksi kysyttiin, kuka valvoo sitä, että liikenne ohjataan suunnitelmien mukaan (Koksikatu-Ratavartijankatu-Ahtialantie).

5 ARVIOINTISELOSTUKSEN RIITTÄVYYS JA LAATU SEKÄ LAATIJOIDEN PÄTEVYYS

Yhteysviranomaisen on tarkastanut arviointiselostuksen riittävyyden ja laadun, ja toteaa tältä osin seuraavaa. Nordic Ren-Gas Oy:n P2X-hanketta koskeva ympäristövaikutusten arviointiselostus täyttää YVA-lain (252/2017) 19 §:n ja YVA-asetuksen (277/2017) 4 §:n sisältövaatimukset ja se on käsitelty YVA-lainsäädännön vaatimalla tavalla. Arviointiselostus on laadittu ottaen huomioon hankkeen arviointiohjelma ja yhteysviranomaisen siitä antama lausunto. Tehdyn arvioinnin perusteella on mahdollista muodostaa kokonaiskuva hankkeesta ja sen ympäristövaikutuksista sekä tunnistaa ja arvioida hankkeen merkittävät vaikutukset.

Vaihtoehtojen rajaaminen hankkeen toteuttamatta jättämiseen (VE0) ja hankkeen toteuttamisvaihtoehtoon (VE 1) on perusteltua ottaen huomioon

hankkeen kiinteän yhteyden Lahti Energian voimalaitoksen kanssa. Vaikutusten arvioinnissa rakentamisen ja toiminnan aikaiset ympäristövaikutukset on tunnistettu ja arvioitu erikseen. Myös hankkeen toteuttamatta jättämisen (VE0) vaikutuksia on käsitelty riittäväällä tarkkuudella. Vaikutusalueen rajaukset ovat perusteltuja. Hankkeen mahdolliset yhteisvaikutukset alueen muiden olemassa olevien ja suunniteltujen hankkeiden kanssa on tunnistettu ja niitä on käsitelty riittävästi arviointiselostuksessa. Arviointimenettelyn osallistuminen on järjestetty kattavalla tavalla.

Arviointiselostuksen on laatinut Afry Finland Oy, joka on toiminut YVA-konsulttina monissa hankkeissa ja joka laati myös hankkeen arviointiohjelman. Arviointiselostuksessa on esitetty YVA-työryhmän henkilöt koulutuksineen ja kokemusvuosineen. Yhteysviranomaisen katsoo, että hankkeesta vastaavalla on ollut käytettävissään riittävä asiantuntemus ympäristövaikutusten arvioinnin ja sen erillisselvitysten toteuttamiseen.

6 YHTEYSVIRANOMAISEN PERUSTELTU PÄÄTELMÄ

Arvio hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista

Arviointiselostuksen, kuulemispalautteen ja oman lisätarkastelunsa perusteella yhteysviranomaisen esittää perusteltuna päätelmänään Nordic Ren-Gas Oy:n P2X- hankkeen merkittävistä vaikutuksista seuraavaa:

Yhteysviranomaisen yhtyy arviointiselostuksessa esitettyihin arvioihin ja katsoo, että hankkeella ei todennäköisesti ole merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia eikä tuotantolaitoksen toteuttamiselle (hankevaihtoehto VE1) ole ympäristöllisiä toteuttamisesteitä.

Tehdyn vaikutusarvioinnin perusteella voidaan todeta hankkeen rakentamisen aikaisten haitallisten vaikutusten, kuten melu- ja liikennevaikutusten, olevan keskimäärin merkittävämpiä kuin toiminnan aikaisten vaikutusten. Rakentamisen aikaiset haitalliset vaikutukset ovat kuitenkin kohtuullisen lyhytaikaisia, ne voidaan ennakoida ja niitä on mahdollista ehkäistä sekä lieventää. Laitoksen toiminnan aikana kielteisiä vaikutuksia ympäristöön aiheutuu lähinnä alueen vähäisestä melutason noususta. Yhteysviranomaisen näkemyksen mukaan arviointiselostuksessa esitetyillä haittojen ehkäisemis- ja lieventämiskeinoilla sekä huolellisella jatkosuunnittelulla hankkeen haitallisia vaikutuksia voidaan pienentää siten, että mikään niistä ei muodostu merkittäväksi.

Vaikutukset ilmastoon

Yhteysviranomaisen katsoo, että hankkeella on merkittävä myönteinen ilmastovaikutus, kun fossiilisten polttoaineiden käyttöä korvataan laitoksen tuottamalla synteettisellä metaanilla ja kun polttoon perustuvaa kaukolämmön tuotantoa korvataan hiilidioksidivapaalla kaukolämmöllä. Toteutuessaan hanke vähentää merkittävästi hiilidioksidipäästöjä. Hankkeen myönteisillä ilmastovaikutuksilla on merkitystä valtakunnallisten, maakunnallisten ja Lahden kaupungin ilmastotavoitteiden kannalta.

Yhteysviranomaisen näkemyksen mukaan ilmastovaikutusten arviointi on tehty kattavasti koko laitoksen elinkaaren ajalta ja arvioinnissa on pääosin otettu huomioon yhteysviranomaisen arviointiohjelmaa koskeva lausunto. Arvioinnissa on tunnistettu keskeiset toimet, joilla voidaan varautua ilmastonmuutoksen aiheuttamiin vaikutuksiin ja riskeihin.

Yhteysviranomaisen tuo kuitenkin esille, että tehtyyn ilmastovaikutusten arviointiin liittyy paljon epävarmuuksia. Arviointiselostuksessa esitetty päästölaskenta pohjautuu dieselin vuoden 2022 päästökertoimeen ja Suomessa keskiarvoisilla polttoaineilla tuotettuun kaukolämpöön. Dieselin päästökerroin saattaa kuitenkin muuttua tulevaisuudessa esimerkiksi jakeluväliteissa tapahtuvien muutosten vuoksi, jolloin VEO:n päästöt ja samalla hankkeen toteuttamisen päästövähennykset ovat laskettua pienemmät. Päästölaskennasta olisi myös tehnyt tarkemman, jos siinä olisi käytetty Kymijärven voimalaitoksen tuotannon nykyistä päästökerrointa tai Lahti Energian kaukolämmön runkoverkon päästökerrointa. Alueen kaukolämmön tuotanto pohjautuu pitkälti puubiomassan ja kierrätyspolttoaineen polttoon, jolloin kaukolämmön päästökertoimen voidaan olettaa olevan pienempi kuin Suomen kaukolämmön keskimääräinen päästökerroin. VEO:n päästöt ja VE1:n päästövähennys saattavat olla laskettua pienemmät myös tästä syystä.

Tehtyyn päästölaskentaan tuo epävarmuutta myös se, että hankkeen toteutuessa tuotettu metaani syötetään maakaasuverkoston, josta kaasu ohjautuu monenlaiseen käyttöön eikä ainoastaan raskaan liikenteen polttoaineeksi. Jossain toisessa käyttökohteessa ei ehkä saavuteta yhtä suuria päästövähennyksiä kuin metaanin korvattaessa dieseliä raskaan liikenteen energianlähteenä. Lisäksi metaanin soihdutusta, jota laitoksella joudutaan tekemään joitakin tunteja vuodessa, ei ole otettu huomioon päästölaskennassa.

Edellä kuvatuista arviointiin vaikuttavista epävarmuuksista huolimatta, yhteysviranomaisen katsoo, että hankkeen ilmastovaikutukset on arvioitu riittävän luotettavasti ja että arvioinnin pohjalta voidaan saada käsitys hankkeen ilmastovaikutusten suuruusluokasta. Yhteysviranomaisen yhtyy arvioinnissa esitettyyn johtopäätökseen, että toteutuessaan hankkeella on merkittävä positiivinen ilmastovaikutus.

Arvion hankkeen muista vaikutuksista

Yhteysviranomaisen arvioi hankkeesta aiheutuvien muiden vaikutusten olevan laadultaan ja voimakkuudeltaan sellaisia, ettei niitä voida luokitella todennäköisesti merkittäviksi. Seuraavat niitä koskevat asiat ja huomiot on kuitenkin otettava huomioon hankkeen jatkosuunnittelussa ja tulevilla lupamenettelyissä.

Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen, maankäyttöön ja rakennettuun ympäristöön

Arviointiselostuksessa on kattavasti kuvattu alueen kaavallinen tilanne, sekä arvioitu hankkeen suhdetta nykyiseen maankäyttöön, voimassa ja vireillä oleviin kaavoihin, sekä arvioitu kuinka hanke toteuttaa valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita. Yhteysviranomaisen yhtyy arviointiselostuksessa esitettyyn näkemykseen, että yhdyskuntarakenteen näkökulmasta hankkeen sijoittuminen on tarkoituksenmukaista, ottaen huomioon jo olemassa olevan Kymijärven voimalaitoksen läheisyys, sekä olemassa olevan infrastruktuurin ja liikenneverkon hyödyntämisen ja alueen toimintojen synergiaedut.

Arviointiselostuksessa on oikein todettu, että hanke on maakuntakaavan ja yleiskaavan mukainen. Arviointiselostuksen valmistumisen jälkeen on ollut nähtävillä myös Lahden yleiskaavaluonnos, jonka mukainen hanke myös on. Hankkeen maankäyttöratkaisua tarkastellaan tarkemmin vireillä olevassa asemakaavan muutostyössä. Hämeen ELY-keskus on asemakaavaluonnoksesta antamassa lausunnossaan (29.8.2023) todennut, että asemakaavamuutoksessa korttelialueelle osoitettu Tkem -merkintä on oikea, mutta esittää sitä vielä tarkennettavan esimerkiksi indeksillä siten, että kaava mahdollistaa vaikutuksiltaan nyt YVA-prosessissa esitetyn kaltaisen tuotantolaitoksen.

Vaikutukset maisemaan, kaupunkikuvaan ja kulttuuriympäristöön

Yhteysviranomaisen katsoo, että vaikutuksia maisemaan, kaupunkikuvaan ja kulttuuriympäristöön on kuvattu kattavasti ja yhtyy arviointiselostuksessa esitettyyn arvioon, että vaikutukset em. teemoihin jäävät vähäisiksi. Arviointiselostuksessa esitetään yhteysviranomaisen ohjelmavaiheen lausunnossa edellytetyn mukaisesti havainnekuvia tuotantolaitoksesta. Sekä rakentamisen että käytön aikaiset vaikutukset jäävät pääosin hyvin paikallisiksi, vain hankealuetta ja sen läheistä aluetta koskeviksi. Ainoastaan tuotantolaitoksen piippu näkyy kaukomaisemassa.

Arviointiselostuksessa todetun mukaisesti nyt vireillä olevassa asemakaavamuutoksessa on mahdollista erilaisin kaavamääräyksin edesauttaa uusien teollisuusrakennusten sopeuttamisen ympäristöön sekä

tämän lisäksi vähentää toiminnasta läheiselle asutukselle syntyviä vaikutuksia.

Melu- ja värinävaikutukset

Hankkeen aiheuttamia meluvaikutuksia on tarkasteltu melumallinnuksella, jossa on tarkasteltu normaalin käyttötilanteen ja neljän eri tuotantoskenaarion aiheuttamaa ympäristömelua. Yhteysviranomaisen katsoo, että mallinnukset on tehty riittävillä lähtötiedoilla ja tarkkuudella. Mallinnuksia on tehty rakentamisen ja toiminnan aikaisesta melusta sekä toiminnan aikaisesta yhteismelusta läheisen Lahti Energia Kymijärven voimalaitoksen kanssa.

Melumallinnuksen mukaan laitoksen rakentamiseen liittyvien maansiirtotöiden ja paalutuksen aikana melu voi ylittää päiväajan ohjearvon lähimmissä altistuvissa kohteissa hetkellisen äänitason vaihdellessa voimakkaasti eri työvaiheiden aikana. Rakentamisvaiheen meluvaikutus on siten merkittävydeltään suuri kielteinen. Rakentamiseen liittyvä meluhaitta on kuitenkin kestoaltaan suhteellisen lyhytaikainen eikä poikkea tavallisen teollisuusrakentamisen melusta.

Mallinnuksen tulosten perusteella laitoksen normaalitoiminnan aikainen melutaso sekä ilman Kymijärven voimalaitoksen melun yhteisvaikutusta että sen kanssa ei aiheuta päivä- tai yöajan ohjearvon ylityksiä lähimmissä altistuvissa kohteissa. Normaalitoiminnasta aiheutuvaa ääntä voi luonnehtia laadultaan tavalliseksi prosessilaitteiden ääneksi. Mallinnuksen mukaan tasaisen teollisuusmelun äänitaso alueella kuitenkin kasvaa paikoin tuntuvasti, jopa 8 dB joissain mittauspisteissä.

Mallinnuksen mukaan ilmajäähdytyksen käyttö ja soihdutus kasvattavat toiminnasta aiheutuvaa melutasoa, mutta melu jää raja-arvojen tasolle tai niiden alle lähimmissä altistuvissa kohteissa. Arviointiselostuksessa soihdutusta on arvioitu tehtävän muutamia tunteja vuodessa. Soihdutuksen aiheuttama ääni on kuitenkin todennäköisesti selkeästi erotettavissa muista toiminnoista, mikä lisää äänen häiritsevyyttä. Yhteysviranomaisen näkemyksen mukaan olisi ollut hyvä, jos tarkasteluissa olisi myös selvitetty toiminnan, mutta erityisesti soihdutuksen aiheuttamaa enimmäismelua (LAFmax) asuinrakennusten kohdalla, koska soihdutusta voidaan joutua tekemään yöaikaan.

Yhteysviranomaisen yhtyy arviointiselostuksessa esitettyyn näkemykseen siitä, että hankkeesta aiheutuu kokonaisuutena kohtalaisen kielteisiä ympäristövaikutuksia melun osalta, koska rakentamisvaiheesta aiheutuu lyhytaikaista meluhaittaa ja toiminnan aikainen melu kasvattaa melutasoa alueella, vaikka pysyykin raja-arvojen puitteissa. Arviointiselostuksen mukaan laitoksen melupäästöihin voidaan kuitenkin vaikuttaa teknisellä suunnittelulla. Melun lieventämistoimiksi on listattu laitteiden äänipäästöjen

vaimentaminen ja kotelointi, rakennuserityksien parantaminen ja toiminta-aikojen optimointi.

Arviointiselostuksen mukaan laitoksen toiminnasta ei aiheudu tärinää, mutta rakentamisvaiheessa syntyy vähäisiä tärinävaikutuksia maanrakennustöihin, raskaaseen liikenteeseen ja lyöntipaalutukseen liittyen. Lyöntipaalutuksen ei arvioida aiheuttavan riskiä rakenteiden vaurioitumiselle lähimpien asuinrakennusten luona, mutta tärinän on arvioitu olevan mahdollisesti havaittavissa. Yhteysviranomaisen katsoo arvioinnin olevan oikeansuuntainen.

Vaikutukset liikenteeseen

Yhteysviranomaisen katsoo, että hankkeen rakentamisen ja toiminnan aikaisia liikennevaikutuksia on arvioitu kattavasti. Arviointiselostuksen pohjalta saadaan riittävä kuva hankkeen liikenteellisistä vaikutuksista Koksikadulta lähimmälle valtatielle asti. Tehty arviointi pohjautuu siihen, että kulkuyhteys laitokselle on Koksikadun kautta ja että kaikki liikennöinti tapahtuu Koksikadulta Ratavartijankadun kautta etelään kohti Ahtialantietä.

Hanke aiheuttaa kohtalaisen merkittäviä haitallisia liikennevaikutuksia rakentamisen aikana. Rakentamisen aikana raskaiden ajoneuvojen määrän on arvioitu kasvavan merkittävästi Ratavartijankadun alkupäässä ja Ahtialantiellä, mikä voi tilapäisesti heikentää alueen liikenneturvallisuutta ja liikenteen sujuvuutta.

Toiminnan aikaisen liikenteen vaikutukset kohdistuvat samalle alueelle, mutta vaikutus on pieni. Toiminnan aikaista vaikutusta on pienentänyt se, että laitoksella tuotettu metaani syötetään maakaasuverkkoon eikä sitä kuljeteta teitä pitkin. Liikennevaikutus tosin kasvaa jonkin verran, jos laitokselle kuljetetaan hiilidioksidia tai jos laitokselta kuljetetaan pois happea tai muita sivutuotteita.

Toteutuessaan hanke vähentää liikennettä Kymijärven voimalaitoksen suuntaan, koska voimalaitoksen polttoaineen tarpeen voidaan arvioida vähenevän P2X-laitoksen tuottaessa kaukolämpöä. Tällä ei kuitenkaan ole vaikutusta Ratavartijankadun liikennemääriin, koska voimalaitokselle ei liikennöidä Ratavartijankadun kautta.

Sekä rakentamisen että toiminnan aikaisia liikennevaikutuksia Ratavartijankadulle lieventää se, että kuljetukset käyttävät vain lyhyttä osuutta Ratavartijankadun eteläpäässä. Liikenneturvallisuuden ja liikenteen sujuvuuden varmistamiseksi yhteysviranomaisen katsoo, että Ratavartijankadun ja Ahtialantien risteysalueen mahdollisia parannustarpeita tulee arvioida hankkeen jatkosuunnittelun yhteydessä.

Vaikutukset ilmanlaatuun

Yhteysviranomaisen näkemyksen mukaan arviointiselostuksessa on kuvattu hankkeen rakentamisen ja toiminnan aikaisia vaikutuksia ilmanlaatuun riittävällä tasolla. Vaikutukset ilmanlaatuun tulevat lähinnä laitoksen rakentamiseen liittyvistä maarakennustöistä ja liikenteestä. Vaikutukset ovat kestoaltaan tilapäisiä, ne kohdistuvat lähinnä laitosalueelle ja niiden voidaan katsoa olevan kokonaisuutena vähäisiä ja rinnastettavissa tavalliseen teollisuusrakentamiseen. Rakentamisen aikaisia vaikutuksia ilmanlaatuun voidaan ehkäistä ja lieventää arviointiselostuksessa esitetyillä ratkaisuilla, kuten teiden kastelulla ja pölyävien rakennusmateriaalien peittämisellä.

Arviointiselostuksen mukaan laitoksen toiminnasta ei synny merkittäviä päästöjä ilmaan. Hajuvaikutuksia ei arvioida syntyvän normaalikäytön eikä häiriötilanteiden yhteydessä. Laitoksella on tunnistettu olevan välillinen myönteinen vaikutus raskaan liikenteen päästöihin ja sitä kautta ilmanlaatuun, kun laitoksella tuotetulla metaanilla voidaan korvata dieselin käyttöä raskaan liikenteen polttoaineena.

Vaikutukset kasvillisuuteen, eläimiin ja suojelukohteisiin

Hanke sijoittuu teollisuuskiinteistölle, jossa puusto ja muu kasvillisuus on jo nykyisellään poistettu. Hankkeella ole suoria vaikutuksia kasvillisuuteen tai luontotyyppeihin. Kiinteistön alueella sijaitsevat rakennukset on tarkastettu, eikä alueella todettu luontodirektiivin liitteen IV(a) lajeihin lukeutuvien lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikkoja.

Yhteysviranomaisen yhtyy arviointiselostuksessa esitettyyn näkemykseen, että hankkeesta ei todennäköisesti muodostu erityisiä rakentamisen tai toiminnan aikaisia välillisiä vaikutuksia ympäröivien alueiden kasvillisuuteen, eläimistöön tai suojeluarvoihin.

Vaikutukset maa- ja kallioperään sekä pohjavesiin ja luonnonvarojen käyttöön

Maa- ja kallioperään, pohjavesiin sekä luonnonvarojen hyödyntämiseen kohdistuvien vaikutusten osalta voidaan yhtyä pääosin arviointiselostuksessa esitettyyn ja todeta, että ohjelmavaiheessa annetussa lausunnossa esitetyt seikat on huomioitu arviointiselostuksessa.

Hankealueen kiinteistöllä suoritettussa perustilaselvityksessä on maaperässä havaittu alemman ohjearvon (VNA 214/2007) ylittäviä pitoisuuksia öljyhiilivetyjä, PAH-yhdisteitä, lyijyä ja sinkkiä. YVA-selostuksessa esitetään, että maaperää ei havaittujen pitoisuuksien perusteella luokitella pilaantuneeksi eikä alueelle ole sen nykyisellä käytöllä maaperän puhdistustarvetta. Perustilaselvitystä ei kuitenkaan ole liitetty arviointiselostukseen, joten yhteysviranomaisen ei voi ottaa kantaa

alueen pilaantuneisuuteen ja puhdistustarpeeseen. Ympäristönsuojelulain 135 §:n mukaan maaperän ja pohjaveden puhdistamisesta lain 133 §:n mukaan vastuussa olevan on toimitettava selvitys alueen pilaantuneisuudesta ja puhdistamistarpeesta valtion valvontaviranomaiselle eli tässä tapauksessa Hämeen ELY-keskukselle.

Vaikutukset vesistöihin

Hankealueen rakentamisen ja laitoksen toiminnan aikana syntyvät jätevedet johdetaan jätevedenpuhdistamolle. Arviointiohjelmavaiheen jälkeen hanke on muuttunut niin, että myös prosessista syntyvät jäähdytysvedet johdetaan mahdollisen hyötykäytön jälkeen jätevedenpuhdistamolle.

Alueen rakentamisen aikana hulevedet käsitellään laskeutusaltaassa ja johdetaan öljynerotuksen kautta Joutjokeen. Tarvittaessa käsittelyä voidaan tehostaa suotopadolla.

Toiminnan aikana kattopinnoilta ja piha- ja kenttäalueilta muodostuvat hulevedet sekä salaojavedet kerätään ja viivytetään hulevesijärjestelmässä ennen poisjohtamista. Kattovedet johdetaan erillään piha- ja tiealueiden vesistä. Piha- ja tiealueiden vedet johdetaan hiekan- ja öljynerotuksen kautta. Tontille toteutettavaa hulevesijärjestelmään varataan noin 192 m³ viivytystilavuutta. Käsitellyt hulevedet puretaan Joutjokeen eroosiosuojatulle purkupisteelle. Myös mahdolliset sammutusjätevedet kerätään hulevesijärjestelmään. Hulevesijärjestelmä varustetaan sulkuventtiilillä ja näytteenottomahdollisuudella.

Arviointiselostuksen mukaan hulevesien viivytystilavuus on noin 192 m³ ja mahdolliset sammutusjätevedet hallitaan joko hulevesijärjestelmällä tai kerätään sammutusjätevesisäiliöön. Sammutusvesien keräilyyn on arvioitu tarvittavan noin 242 m³. Yhteysviranomaisen katsoo, että sammutusjätevesien hallinnan osalta suunnittelua tulee tarkentaa lupavaiheessa. Muilta osin vesistövaikutusten arvioinnin osalta yhteysviranomaisen yhtyy arviointiselostuksessa esitettyyn ja toteaa, että yhteysviranomaisen arviointiohjelmavaiheessa vesistövaikutuksista esille nostetut seikat on huomioitu arviointiselostuksessa.

Onnettomuus- ja häiriötilanteiden vaikutukset

Yhteysviranomaisen näkemyksen mukaan hankkeen onnettomuus- ja häiriötilanteiden vaikutuksia on tarkasteltu arviointiselostuksella suunnittelutilanteen mahdollistamalla tarkkuudella. Arviointiselostuksessa on esitetty alustavat onnettomuusskenaariot ja kuvattu varautuminen tunnistettuihin onnettomuus- ja häiriötilanteisiin.

Hankkeen rakentamisen aikaiset onnettomuus- ja häiriötilanteet ja niiden vaikutukset ovat teollisuusrakentamiselle tyypillisiä. Toiminnanaikainen

onnettomuusriski on pienentynyt arviointiohjelmavaiheesta, koska laitoksella ei enää suunnitella varastoitavan metaania eikä metaania kuljeteta laitokselta pois teitä pitkin. Arvioinnissa on tunnistettu merkittävimmän onnettomuusriskin liittyvän vedyn käsittelyyn ja varastointiin. Vetyräjähdysmallinnuksen mukaan vaikutus jää kiinteistön rajojen sisäpuolelle vaikutusetäisyyden ollessa enimmillään 30 metriä.

Häiriötilanteissa laitokselta saattaa syntyä tilapäistä meluhaittaa laitteiden rikkoontumisen, ilmajäähdytyksen, soihdutuksen ja varavoimakoneiden käytön vuoksi. Tämä voi aiheuttaa häiriötä lähiasutukselle etenkin, jos häiriötilanne tapahtuu yöaikaan.

Laitos tulee vaatimaan kemikaaliturvallisuuslainsäädännön mukaisen luvan Turvallisuus- ja kemikaalivirastolta. Laitoksen suunnittelun ja teknisten yksityiskohtien tarkentuessa onnettomuusskenaarioita sekä onnettomuus- ja häiriötilanteisiin varautumista tulee lupamenettelyssä tarkentaa Tukesin edellyttämällä tavalla, jotta voidaan varmistaa laitoksen haitattomuus ympäristölle ja ihmisten turvallisuudelle.

7 HANKKEEN JATKOKÄSITTELYSSÄ HUOMIOITAVAA

Hanketta koskevaan ympäristölupahakemukseen on liitettävä arviointiselostus ja tämä yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä. Lupaviranomaisen on varmistettava, että perusteltu päätelmä on ajan tasalla lupa-asiaa ratkaistaessa. Hankkeesta vastaava voi tarvittaessa pyytää ennen lupa-asian vireille tuloa yhteysviranomaista esittämään näkemyksensä perustellun päätelmän ajantasaisuudesta. Ajantasaistamisen tarvetta voidaan joutua tarkastelemaan esimerkiksi, jos hanke on muuttunut tai arvioinnista on kulunut pitkä aika.

Lupaviranomainen ei saa myöntää lupaa hankkeen toteuttamiseen eikä tehdä muuta siihen rinnastettavaa päätöstä ennen kuin se on saanut käyttöönsä arviointiselostuksen ja perustellun päätelmän. Lupapäätökseen on sisällytettävä perusteltu päätelmä, ja siinä on asianmukaisesti otettava huomioon arviointiselostusta koskevien kuulemisten tulokset. Päätöksestä on käytävä ilmi, miten arviointiselostus ja perusteltu päätelmä on otettu huomioon. Lupalaissa on lisäksi tarkemmat säännökset arvioinnin huomioon ottamisesta.

Haittojen ehkäisy ja lieventäminen

Arviointiselostuksessa esitettyjen haittojen ehkäisy- ja lieventämistoimien lisäksi yhteysviranomainen katsoo, että hankkeen lupakäsittelyssä ja muussa jatkosuunnittelussa on otettava huomioon seuraavat asiat, jotta hankkeesta ei aiheudu merkittäviä haitallisia vaikutuksia:

Melun- ja värinänhallinta

- Laitoksen suunnittelussa, laitteiden valinnoissa ja mitoittamisessa sekä laitoksen rakentamisessa tulee tehdä sellaisia ratkaisuja, jotka estävät meluhaitan syntymistä. Tuulettimista ja muusta toiminnasta ei saa aiheutua pienitaajuisia melua, joka aiheuttaa häiriötä lähialueen asukkaille.
- Meluvaikutusten seurantaan ja meluntorjuntaan tulee asettaa riittävät lupaehdot, jotta hankkeesta ei aiheudu meluhaittaa lähiasukkaille rakentamisen ja toiminnan aikana. Meluhaittaa aiheuttavista rakennustoista tulee tehdä meluilmoitus Lahden kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.
- Jos hankealueella joudutaan paaluttamaan, ennen paalutustyötä tulee laatia tärinäselvitys, jossa määritetään rakenteiden tärinäraja-arvot, katselmusten laajuus ja tärinämittausten suoritus. Tarvittaessa lähimpien asuinrakennusten vaurioriski tulee kartoittaa ja tehdä tärinäseurantaa.

Liikennesuunnittelu

- Liikennesuunnitteluun tulee kiinnittää huomiota, jotta rakentamisvaiheen kasvava liikennemäärä ei aiheuta onnettomuuksia tai ruuhkautusta risteyksiä. Liikennöinnin tulee tapahtua Koksikadulta Ratavartijankadun kautta etelään kohti Ahtialantietä.
- Toiminnan aikaiset vaarallisten kemikaalien kuljetukset tulee ohjata turvallisuuden kannalta parhaiten soveltuville reiteille.

Ilmanlaatu

- Ennen rakentamistöiden aloittamista tulee laatia pölyntorjuntasuunnitelma ja pölyämistä tulee seurata töiden aikana sekä tarvittaessa viipymättä ryhtyä pölyntorjuntatoimenpiteisiin haittojen ehkäisemiseksi.

Luonnonsuojelu

- Hallirakennusten kattorakenteissa pesivien lintujen pesimärauhan suojaamiseksi ja pesätohojen ehkäisemiseksi rakennusten purkaminen tulee toteuttaa pesimäkauden ulkopuolella.

Maaperän puhdistustarve

- Alueella, jolla maaperän haitta-ainepitoisuus ylittää PIMA-asetuksen liitteessä säädetyn kynnyksarvon ja alueellisen taustapitoisuuden, ei saa ryhtyä massanvaihtoihin ennen kuin Hämeen ELY-keskukselle on varattu mahdollisuus lausua puhdistustarpeesta. Tarvittaessa pilaantuneen maaperän puhdistamisesta tulee tehdä ilmoitus ELY-keskukselle viimeistään

45 vuorokautta ennen puhdistamisen kannalta olennaisen työvaiheen aloittamista. Ilmoitus on tehtävä myös puhdistamisen yhteydessä kaivetun maa-aineksen hyödyntämisestä kaivualueella tai käsittelystä muualla.

Hulevesien hallinta

- Lupamääräyksiin tulee varmistaa, että hulevesien käsittelylle ja viivytykselle tulee olla riittävät rakenteet, jotta hulevedet eivät heikennä Joutjoenuoman tai Vesijärven tilaa rakentamisen ja toiminnan aikana.
- Hulevesijärjestelmien mitoituksessa tulee ottaa huomioon ilmastonmuutokseen liittyvät rankkasateen aiheuttamat maksimisadannat.

Onnettomuus- ja häiriötilanteisiin varautuminen

- Laitokselle tulee laatia ennalta varautumissuunnitelma jo lupahakemusvaiheessa.
- Vaarallisten kemikaalien varastointi- ja käsittelypaikkojen vuotojenhallinta tulee toteuttaa Tukesin oppaan *Kemikaalivuotojen ja sammutusjätevesien hallinta* tasoisesti sekä rakentamisen että toiminnan aikana.
- Laitoksella tulee olla riittävät järjestelmät tulipalon sammuttamisesta syntyvien sammutusjätevesien keräilyyn, jotta sammutusjätevedet eivät pääse leviämään Joutjokeen.

Tiedottaminen

- Lähiasukkaille ja lähialueen häiriintyvälle kohteille on tarpeellista tiedottaa rakennustöiden aikataulusta, kestosta ja mahdollisista vaikutuksista sekä ilmoittaa yhteyshenkilö, kehen voidaan tarvittaessa olla yhteydessä.

8 PERUSTELLUN PÄÄTELMÄN TOIMITTAMINEN JA SIITÄ TIEDOTTAMINEN

Yhteysviranomaisen toimittaa perustellun päätelmänsä sekä kopiot arviointiselostuksesta saamistaan lausunnoista ja mielipiteistä hankkeesta vastaavalle.

Perusteltu päätelmä toimitetaan tiedoksi hanketta käsitteleville viranomaisille ja mielipiteen jättäneelle.

Perusteltu päätelmä sekä saadut lausunnot ja mielipide ovat nähtävillä ympäristöhallinnon verkkosivuilla osoitteessa:

www.ymparisto.fi/NordicRenGasLahtiYVA.

9 SUORITEMAKSU, SEN MÄÄRÄYTYMINEN JA MAKSUA KOSKEVA OIKAISUMAHDOLLISUUS

Suoritemaksu on 6 000 euroa.

Yhteysviranomaisen perustellusta päätelmästä perittävä maksu on määritelty suppean hankkeen mukaisesti (7–13 henkilötyöpäivää). Maksu määräytyy ELY-keskusten maksuista annetun asetuksen perusteella.

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että perustellusta päätelmästä perittävän maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua ELY-keskuksesta kuuden kuukauden kuluessa tämän perustellun päätelmän antamispäivästä.

10 SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (252/2017) 19 ja 23 §

Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (277/2017) 4 §

Valtion maksuperustelaki (150/1992) 8 §

Valtioneuvoston asetus (1357/2022) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallinto-keskuksen maksullista suoritteista vuonna 2023 2 §.

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt Ylitarkastaja Johanna Flood ja ratkaissut johtava asiantuntija Kirsi Lehtinen. Lausunnon valmisteluun ovat osallistuneet johtava asiantuntija Anna-Kaisa Ahtiainen, ylitarkastaja Mimmi Kaskenpää ja pohjavesiasiantuntija Tuomo Korhonen.

Liite Maksua koskeva oikaisuvaatimusohje

Jakelu Nordic Ren-Gas Oy
Afy Finland Oy

Tiedoksi Lausunnon antajat
Mielipiteen esittäjät

MAKSUA KOSKEVA OIKAISUVAATIMUSOSOITUS

Viranomainen, jolta oikaisua vaaditaan

Jos maksuvelvollinen katsoo, että maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, hän voi vaatia siihen valtion maksuperustelain (150/1992) 11 b §:n mukaisesti oikaisua maksun määränneeltä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY-keskus).

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti ja se on toimitettava oikaisuvaatimusajan kuluessa Hämeen ELY-keskuksen kirjaamoon.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä **kuuden (6) kuukauden kuluessa maksun määräämisestä**. Määräaika alkaa kulua valvontasuoritetta koskevan laskun päiväyksestä.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimusasiakirjassa, joka on osoitettava Hämeen ELY-keskukselle, on ilmoitettava:

- 1) oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja kotikunta;
- 2) päätös, johon haetaan oikaisua;
- 3) miltä osin päätökseen haetaan muutosta; sekä
- 4) vaatimuksen perusteet

Oikaisuvaatimus kirjelmä on oikaisuvaatimuksen tekijän tai hänen laillisesti valtuuttamansa allekirjoitettava. Oikaisuvaatimus kirjelmässä on lisäksi ilmoitettava ne yhteystiedot (postiosoite ja puhelinnumero), joiden perusteella ilmoitukset oikaisuvaatimuksen tekijälle voidaan toimittaa.

Oikaisuvaatimuksen liitteet

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä:

- 1) oikaisuvaatimuksen kohteena oleva lasku alkuperäisenä tai kopiona ja ELY-keskuksen asiakirja, jolla maksu on määrätty
- 2) päätöskirjekuori tai muu selvitys siitä minä päivänä päätös on annettu tiedoksi ja oikaisuvaatimusaika on alkanut
- 3) asiamiehen valtakirja
- 4) ne asiakirjat, joihin oikaisuvaatimuksen tekijä perustaa vaatimuksensa, jollei niitä jo aiemmin ole toimitettu viranomaiselle.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen perille

Oikaisuvaatimuksen tekijän tai hänen laillisesti valtuuttamansa asiamiehen on toimitettava oikaisuvaatimus kirjelmä viimeistään määräajan päättymispäivänä Hämeen ELY-keskuksen kirjaamoon, jonka osoite ja aukioloaika ovat:

Kirjaamon sähköpostiosoite: kirjaamo.hame@ely-keskus.fi

Hämeen ELY-keskuksen käynti- ja postiosoite:

Postiosoite:	PL 29, 15141 Lahti
Käyntiosoitteet:	Kirkkokatu 12, 15140 Lahti
	Aukioloaika: klo 8.00–16.15

Oikaisuvaatimuksen tekijä tai hänen laillisesti valtuuttamansa voi omalla vastuullaan toimittaa oikaisuvaatimusasiakirjan Hämeen ELY-keskuksen kirjaamoon myös lähetin välityksellä tai postitse. Oikaisuvaatimusasiakirjan on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä kirjaamon aukioloaikana.

Oikaisuvaatimukseen annettava päätös on maksuton.

Tämä asiakirja HAMELY/1433/2022 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument HAMELY/1433/2022 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Flood Johanna 19.10.2023 10:17

Ratkaisija Lehtinen Kirsi 19.10.2023 10:18